

Україна, Росія, Україна

MATERIAŁY
X MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«KLUCZOWE ASPEKTY
NAUKOWEJ DZIAŁALNOŚCI -
2014»

07 - 15 stycznia 2014 roku

Volume 1
Ekonomiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2014

SPIS

EKONOMICZNE NAUKI

BANKI I BANKOWY SYSTEM

Макухіна Я.О., Нестеренко Л.О. Корпоративна культура: формування і особливості в банківських установах.....	3
Давиденко Д.О. Методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу комерційного банку.....	9
Терновська Н.М., Мігус І.П. Роль іпотечного кредитування у фінансуванні інвестиційних проєктів	13
Калашник А.В. Теоретичні основи управління ризиком кредитних операцій банку	16
Шпак М.В., Ковальова С.С., Литвиненко О.Д. Особливості та тенденції розвитку банківського сектору	19

EKONOMIA MIĘDZYKARODOWEJ DZIAŁALNOŚĆ

Шталь Т.В., Косенко В.І., Шейко О.С. Процес формування і розробки стратегій ТНК	22
Ширков І.В. Аналіз особливостей розвитку взаємовідносин України та Європейського союзу	24
Сіроштан І.С. Теоретичні підходи до визначення поняття конкурентоспроможності підприємства	26
Колеснікова І.Е. Загальна стратегія зовнішньоекономічної діяльності підприємства як об'єкт стратегічного аналізу	29
Амеліна І.В., Люлька А.В. Особливості формування стратегії ЗЕД підприємства	32
Медведева В.Н., Воронина А.А. Проблема деофшоризації в Росії.....	34

FINANSOWE STOSUNKI

Мінченко П.О., Якубовська О.О. Стратегія фінансування інноваційної діяльності підприємства.....	37
Колеснікова Е.И., Олейник Т.В. Налоговая система Украины.....	40
Шокало Т.П., Бугіль І.В. Підвищення фінансової грамотності населення – запорука економічного зростання країни	42
Дрінь Я.М., Андриюк М.М., Дембіцька І.І. Економетрична модель залежності валового внутрішнього продукту від індексу промислової продукції та сільськогосподарської продукції	44

Литвиненко Е.Д., Андрианов А.В. Программа действий предприятия по минимизации финансовых рисков	49
---	----

INWESTYCYJNA DZIAŁALNOŚĆ I FUNDUSZOWE RYNKI

Богун К.В., Першина О.Л. Сутність інвестиційного потенціалу та його роль у розвитку виробничого підприємства	52
Шафранська Т.Ю., Московченко Д.О. Лізинг як інструмент інвестування	55
Череп А.В., Яценко Т.О. Формування та розвиток валютного ринку України за умов глобалізації	57
Клименко О.О. Венчурне інвестування інноваційної діяльності	58
Сисюк Л.П., Михайленко І.О. Фінансування інноваційної діяльності в Україні: реальний стан та перспективи розвитку	61
Попельш Н.Ю., Заремба П.А. Инвестиционная привлекательность отелей с максимально уменьшенной площадью номеров в г.Донецке.....	66
Карслян К. Внебиржевой рынок производных инструментов на иностранную валюту: новый лидер торгов – евро.....	69

ZARZĄD PRACOWNICZYMI ZASOBAMI

Татомир І.Л. Вплив мотивації праці на підвищення освітнього рівня працюючих.....	77
Черникова О.П., Гостищев З.А. Пути повышения внутренней мотивации работников горного предприятия	78
Петрашевская А.Д., Полянская А.В. основополагающие показатели анализа использования трудовых ресурсов предприятия	81
Мухамбетова Л.К., Нуртазина А. Особенности и последствия миграционных процессов в Казахстане	86
Мухамбетова Л.К., Касаинова А. Роль миграционных процессов в становлении и развитии государства	92
Мухамбетова Л.К., Аманжолова А. Социальное партнерство как механизм регулирования отношений в области охраны и безопасности труда	97
Сурнина Н.М., Райхель М.В., Кукина С.Д. Инновационный подход к управлению рисками.....	103

EKONOMIA MIĘDZYNARODOWEJ DZIAŁALNOŚĆ

Д-р ек. наук, проф. Шталь Т.В., Косенко В.І., Шейко О.С.

Харківський державний університет харчування і торгівлі ХДУХТ, Україна

ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ І РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ ТНК

Транснаціональні корпорації (ТНК), здійснюючи різнобічний вплив на функціонування світового господарства і становище господарюючих суб'єктів та підсистем, займають особливе місце на сучасному глобальному ринку. За умов функціонування ТНК в міжнародному економічному середовищі, корпорації перебувають під впливом конкурентних сил, що діють не лише на національному ринку, а й у глобальному економічному середовищі.

В умовах функціонування міжнародного ринку, наслідком процесу глобалізації економічної системи є виникнення глобальної конкуренції. Для того, щоб протистояти впливу конкурентів і займати лідируюче положення на міжнародному ринку, ТНК необхідно розробити ряд стратегій, які будуть забезпечувати її надійне просування на ринки країн, а також узгоджене функціонування усіх підрозділів корпорації.

Головним завданням стратегії ТНК є перевести корпорацію з її справжнього стану в бажаний керівництвом майбутній стан. «Школа планування», представником якої був І.Ансофф, розглядає стратегію як план дії, якого слід дотримуватися для досягнення поставленої мети. І.Ансофф визначає стратегію як формальний набір правил для корпорації.[1] На мою думку, стратегією ТНК є план дій, створений для досягнення певної мети корпорації (завоювання нових ринків збуту продукції, зменшення витрат виробництва та ін.), який повинен бути розроблений з урахуванням внутрішніх можливостей корпорації та змін, що відбуваються у середовищі, в якому функціонує ТНК. Такий план у довгостроковій перспективі повинен коригуватися відповідно до зміни зовнішніх факторів впливу.

В економічній літературі немає єдиного підходу до класифікації стратегій ТНК та їх різновидів. Проте, на мою думку, доцільно виділити такі види стратегій, які використовують корпорації в процесі здійснення своєї діяльності: конкурентні, загальноконкурентні, маркетингові та фінансові.

Конкурентна стратегія ТНК розробляється на тривалий період (5-10 років). Конкурентні переваги, на основі яких здійснюється розробка конкурентної стратегії можуть бути внутрішніми (виробничі, інноваційні, технологічні та ін.) та зовнішніми (інформаційні, цінові, збутові та ін.).[2]

Загальноконкурентні стратегії діяльності ТНК були запропоновані М.Портером. До таких стратегій відносяться: стратегія диференціації, фокусування, зниження витрат.[2]

Маркетингові стратегії ТНК є складовою стратегічного менеджменту і передбачають забезпечення узгодженості цілей глобальної експансії ТНК з її економічним потенціалом.

Фінансова стратегія ТНК є базою для вибору джерел формування власних і кредитних ресурсів та сфер їх розміщення. Цілями фінансової стратегії ТНК є: залучення фінансових ресурсів, мінімізація вартості капіталу ТНК і максимізація капіталізації ТНК.

Окрім розглянутих стратегій також використовуються інші альтернативні шляхи поведінки фірм на світовому ринку. До специфічних стратегічних альтернатив відносять створення спільних підприємств, створення дочірніх підприємств, франчайзинг, аутсорсинг і офшорне виробництво.

Універсальної стратегії для кожної корпорації не існує, оскільки для різних товарів чи підрозділів ТНК можуть знадобитися різні види стратегій чи їх комбінація. При стратегічному виборі необхідно визначити яка стратегія буде найкращою, зважаючи на положення ТНК в галузі, можливості і ресурси компанії.

Одним з інструментів розробки стратегії ТНК є SWOT-аналіз. За допомогою цього аналізу, можливо визначити сильні і слабкі сторони корпорації, а також можливості та загрози, які існують в зовнішньому і внутрішньому середовищі діяльності ТНК. Для визначення переваг чи недоліків компанії аналізують такі аспекти її діяльності: витрати на продукцію, частку ринку компанії порівняно з часткою ринку конкурентів, структуру цін на ресурси на певному національному ринку, рівень менеджменту компанії, стан її виробничих потужностей та якість виготовленої продукції. Окрім названих внутрішніх факторів діяльності при здійсненні SWOT-аналізу транснаціональної корпорації необхідно також враховувати зовнішні фактори впливу. До таких факторів можна віднести демографічні тенденції, можливість виходу на нові ринки чи сегменти ринку через диверсифікацію діяльності, можливість вертикальної інтеграції, а також наявність чи відсутність сильної конкуренції.

Іншим методом, який використовується при розробці стратегій ТНК, є виділення стратегічних зон господарювання (СГЗ) корпорації та сегментація її діяльності. Цей метод полягає в аналізі зовнішнього оточення компанії, визначенні загроз та нових можливостей корпорації на основі врахування тенденції діяльності ТНК. Етапами цього методичного прийому при розробці стратегії є: формування інформаційної бази стратегічного планування, дослідження тенденцій розвитку явищ, що впливають на умови функціонування корпорації; визначення глобальних цілей корпорації та формування критеріїв розподілу ресурсів; розробка альтернативних варіантів стратегічних планів та забезпечення узгодженості різних програм і інвестиційних рішень; реалізація, контроль і коригування стратегічного плану.

Таким чином, всі види стратегій взаємозв'язані, запорукою успішної діяльності ТНК на ринку є вибір і реалізація окремої стратегії для кожного рівня управління. При виборі і розробці стратегії ТНК, необхідно брати до уваги як

зовнішні фактори, що впливають на діяльність корпорації, так і внутрішні, а також враховувати сильні і слабкі сторони корпорації і вплив процесів, що відбуваються в середовищі функціонування ТНК. Основним завданням, яке має бути вирішено при розробці стратегії є узгодженість між ресурсами компанії і її стратегічними цілями, а також реалізація ефективної діяльності для захисту від загроз зовнішнього середовища.

Література

1. Ансофф И.Р. Новая корпоративная стратегия/ Ансофф И.Р.; пер. с англ. С.Н. Жильцова. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006.-с.29.
2. Портер М.Е. Конкурентное преимущество: как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость/ Портер М. Е. – М.: Экономическая наука, 2005.с.167-169.

Ширков І.В.

*Криворізький економічний інститут ДВНЗ
«Криворізький національний університет», Україна*

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ВЗАЄМВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Сьогодення сповнене багатьма економічними проблемами. Серед таких для України особливого значення набула проблема Європейської інтеграції. Україна знаходиться на межі вибору майбутніх, насамперед економічних партнерів: Росія чи ЄС. Враховуючи, що підписання асоціації України з ЄС можливе, то тенденції розвитку Європейської валютної системи (ЄВС) та їх значення для України в перспективі є досить актуальними.

Дана проблема досліджувалася здебільшого в контексті теоретико-історичних аспектів поняття «Європейська валютна система», економічного значення для країн Європейського Союзу (ЄС), але мало розкрита для української адаптації цих тенденцій.

Завданням нашого дослідження було: визначити сутність та значення Європейської валютної системи в розрізі сучасної економіки; охарактеризувати перспективи розвитку Європейської валютної системи, їх значення; проаналізувати значення ЄВС для України в перспективі інтеграцій з ЄС.

Створення єдиної валютної системи в межах ЄС є прикладом переважання інтернаціонального мислення над національним [3]. Європейська валютна система є частиною Ямайської валютної системи. Європейська валютна система — форма міждержавного регулювання валютних відносин країн західноєвропейського інтеграційного комплексу.

Метою ЄВС було досягти валютної стабільності у країнах ЄС, вирівняти основних економічних показників, розробити та запровадити засоби колективного

регулювання валютної сфери, стабілізувати економічне становище країн-членів ЄВС [1]. Ідея ініціаторів створення ЄВС полягала у створенні зони європейської валютної стабільності, головним чином, на противагу Ямайській валютній системі. ЄВС означала захист «Спільного ринку» ЄС від експансії долара США.

Однак перехід до єдиної світової валюти є перспективою далекого майбутнього з важко прогнозованими результатами [4].

Після остаточного рішення про утворення євро як єдиної валюти ЄВС дане явище має такі позитивні (досягнуто більшої інтеграції в межах ЄС та підвищено ефективність валютної системи, набуто швидкого темпу в економічному рості, спрощено міждержавну торгівлю, посилено конкурентну позицію ЄС у світі) та негативні (диференціація політико-економічних значень держав ЄС, посилення та послаблення євро неоднозначно впливає на усі країни, складнішими стали методи боротьби з інфляцією) наслідки.

Перспектива подальшого функціонування євро залежить від багатьох чинників, наприклад, від розміру і рівня відкритості економіки. Розвинутіша і динамічніша економіка має потенційно-більший вплив на світове господарство і фінанси. Причини введення єдиної валюти ЄС пов'язані також із глобальними процесами: поки Європа не подолає економічну та політичну роздробленість, вона не зможе конкурувати з США та Японією [2]. Економічні проблеми останніх років спричинили роздуми щодо перспективи євро як наднаціональної валюти. Єврозона охоплює дуже різні економіки, ввійшовши до зони євро, дотримуватися певних правил вдається далеко не завжди. Постає питання безперспективності валютних союзів для країн, що перебувають у різному економічному стані.

Тенденції показують, що більш доцільно та ефективно долати економічні проблеми країнам самостійно, ніж у складі ЄВС. Кризи у деяких країнах союзу є індикатором того, що вступ до Євросоюзу не є вирішенням економічних проблем України. Тому розглядати ЄВС як панацею від усіх економічних хвороб не варто. На грошово-фінансовій системі України євровибір позначиться залежно від того, чи країна в ЄС залишається із гривнею чи переходить на євро [2].

При переході на Євро у політичному аспекті перед Україною постане важкий суспільно-економічний виклик – втрата окремих атрибутів своєї незалежності та обов'язкова трансформація Національного банку. Як висновок, Україна як торговий партнер ЄС має непримітне місце. Європейський бізнес розглядає Україну передусім як ринок для європейських товарів та постачальника сировини, а також як країну, що приймає інвестиції [2].

Тож, підсумовуючи, перспектива створення зони вільної торгівлі та вступу до ЄС сприятиме міжнародній торгівлі, а це розширить межі використання євро. Одночасно відкриється широкий ринок для українських товарів, що призведе до збільшення обсягів зовнішньої торгівлі, і, відповідно, до зростання добробуту населення. Безумовно, що є і вигоди для ЄС, які виражені у рості попиту на європейські товари відповідно до росту доходів українців.

Подолання фінансової роздробленості Європи прискорює процес концентрації виробництва і капіталу, ослаблює її залежність від монополії долара та посилює конкурентоспроможність національних економік.

Подальшого дослідження потребує проблема ролі України в спільноті ЄС.